11 ta' Dicembru, 1953.

Imhallfin:

Is-S.T.O. Dr. L. A. Camilleri, LL.D., President; L-Onor. Dr. A.J. Montanaro Gauci, LL.D. L-Onor. Dr. W. Harding, B.Litt., LL.D.

Il-Macetà tar-Regina versus Gużoppi Zahra

Paleifikaszjoni ta' Ličensa tas-Sewgan — Att Publiku — Att Awtentiku — Art. 1276 Kap. 28, u Art. 191 Kap. 12.

Att publiku kuwa dak li jifi magkmul jew rićevut bil-formalitariet mehtietu minn nutar jew minn ufficjal publiku iekor li jkollu ssetgka li jagkti fidi lill-att publiku.

Att awtentiku ma hme definit mill-liği; però xi dispozizsjonijist ta' Listess liği juru bizzejjed æ'tintendi l-liği b'att awtentiku.

Il-falsifikazzjoni ta' licenza tar-sewgan hija falsifikazzjoni ta' att publiku u awtentiku.

Il-ličenza tas-sewgan, biex tkun awtentika, ma ghandhiex tkun nečessarjament firmata mill-Kummissarju tul-Pulizija; it-timbru uffiėjali tal-firma ta' duk l-uffičjal huwa bižžejjed.

Langas ma huvon mehticij li l-ličenza thun fiha l-firma tat-titolari tanha.

Il-Oorti — Rat l-att ta' l-akkuža numru 9019;

Rat in-nota ta' l-akkużat, li biha eccepixxa li l-fatti allegati fl-istess att ta' l-akkuża ma jikkostitwux ir-reat kontemplat mill-art. 191 dedot: kontra l-akkużat;

Rat in-nota li biha l-Prosekutur ikkontesta din l-eccez-

zjoni;

Rat id-digriet ta' din il-Qorti komposta mill-Imhallef ordinarju taghha, fid-data tas-17 ta' Novembru 1953, li bih il-kwis.joni hekk sollevata giet rinvijata ghad-dećizjoni ta' dina l-Qorti kollegialment komposta;

Semghet it-trattazzjoni ta' l-eccezzjoni;

Ikkunsidret;

Illi fl-att ta' l-akkuża fuq imsemmi hemm espost il-fatt li l-akkużat, sabiex huwa u čertu Gorg Mallia jisighu jikru car "self-drive" bla ma kellhom ličenza tas-sewgan, ha l-ličenza tas-sewgan ta' buh Carmelo Zahra, u ghamel falsifikazzjoni taghha billi qala' r-ricratt tal-veru titolari taghha, imiž biex jipprova l-identità tieghu, u wahhal f'loku r-ricratt ta' George Mallia, u b'hekk biddel u altera fatt li dik l-istess ličenza kellha tipprova, čjoè l-identità tat-titolari taghha, biex b'hekk, falsamen, dak li lilu tigi murija l-ličenza jahseb li George Mallia kien Carmelo Zahra, il-veru titolari tal-ličenza; u in segwitu, wara li ghamel din il-falsifikazzjoni, xjentement ghamel užu mil-ličenza falsifikata billi pprežentaha lil London Garage ta' l-Imsida, u bis-saḥha taghha kera car "self-drive";

In baži ghal dawn il-fatti, hekk esposti, l-Attorney General akkužu lill-imsemmi Zahra talli ghamel falsifikazzjoni f'at: awtentiku u publiku, billi biddel klawsoli, dikjarazzjonijiet jew fattijie ili dak l-att kellu jkollu fih jew kellu jipporova;

Dan hu r-reat li jinsab kontemplat fl-art, 191 tal-Kodiči

Kriminali, Kap. 12 Edizzjoni Riveduta;

Ikkunsidrat;

Illi d-difensur spjega l-eccezzjoni tieghu fil-kors tad-di-batti u quddiem din il-Qorti kollegjalment komposta, u qal li anki apparti kull irregolarità li d-difiza tippretendi li hemm fil-licenza, il-fatti esposti ma jammontawa ghar-rea: dedott fl-att ta' l-akkuża, imma jammontawa ghar-rea: ta' falsifikaz-zjoni ta' dikjarazzjoni jew certifikat, li hemm imsemmi fittieni subartikolu ta' l-art. 193 tal-Kap. 12. Kompla jghid l-istess difensur, li r-reat ma hux dak ta' l-art. 191, ghaliex il-licenza (anki jekk regolari f'kollox) ma hijiex art awtentiku u publiku kif irid dak l-artikolu. Iu subordine, id-difensur issottometta li l-licenza la ghandha l-firma tal-Kummissurju u lanqas ghandha l-firma tat-titolari, u kwindi minn dan l-aspett lanqas hija att awtentiku;

Ikkunsidrat;

L-art. 191 al-Kodići Malti ĝie modellat fuq l-art. 291 tal-Codice delle Due Sicilie (ara Codice delle Due Sicilie Annotato, Avvocato D'Ettore, Ediz. 1860, paĝina 68), fejn il-kliem — rilevanti ghal dan il-każ — huma "scrittura autentica e pubblica". L-awtur Roberti ikkommenta hekk dwar il-kelma "autentica" :— "La voce 'autentico', derivata dal

Vol. VI, Lib. II, Tit. V, Capo II, Sez. I, pag. 13 nota);
Il-Crivellari (Vol. VII, pag. 240), ghalkemm id-dispozizzjoni tal-Kodici Taljan ma hijiex l-istess, però jispjega x'inhu att publiku u att awtentiku, u jghid hekk:— "Atto è quello a cui la legge civile attribuisce forza probatoria. E' pubblico, quando ha per fine ed effetto di far fede in faccia a tutti, ed è creato con quelle forme che sono costituite per garanzia di tutti. Quando l'atto emana da tale che non solo è pubblico ufficiale, ma ha l'autorità di imprimere agli atti del suo ministero la virtù di fare piena fede, dicesi autentico":

Fil-Liği Maltıja l-att publiku huwa dak li jiği maghmul jew ričevut bil-formalitajiet mehtiega minn nutar jew minn ufficjal publiku iehor li įkollu s-setgha li jaghti fidi publika lill-att (art. 1276 Kap. 23 Edizzjoni Riveduta);

Ma hemmx fil Ligi Maltija definizzjoni ta' att awtentı-ku; izda d-dispozizzjonijiet ta' l-art. 627 et seq. tal-Ligijiet Procedurali, Kap. 15, applikabili ghall-kazijiet kriminali blart. 513 (b) Kap. 12, juru bizzejjed x'tintendi l-ligi bil-kliem 'att awtentiku', partikolarment mill-art. 636 (2), li jaghti d-definizzioni ta' 'kopja awtentika. L-istess koncett joh-

d-definizzjoni ta' 'kopja awtentika. L-istess končett johrog mis-subartikolu sitta (6) ta' l-art. 642 tal-Kap. 12 stess, fejn tissemma l-aw entičità ta' l-attijiet jew registri notarili; Issa, apparti ghall-mument it-teži subordinata tad-difiža dwar il-pretiži irregolaritajiet tal-ličenza in kwistjoni, hu čert li l-ewwel assunt tad-difiža hu insostenibili; ghaliex ma jistax ikun hemm dubju li l-falsifikazzjoni ta' ličenza tassewnan hi falsifikazzjoni ta' att publiku u ta' att awtentiku, ghaliex si tratta ta' att destinat li jagh i fidi publika tal-kontenut tieghu, maghmul bil-formalitajiet mehtiega, u rilaxxjat minn uffičjal publiku li ghandu skond il-ligi s-aetgha li jaghti fidi publika lill-a:t (ara Regolamenti tat-Traffiku. G.

N. 24 ta' l-1948, mnejn jidher li l-nummissarju tal-Pulizija hu l-ufficjal publiku investit minn din l-awtorità, li jirrilaxxja licenzi tas-sewqan; u ara wkoll l-art. 16 tal-Kap. 105 li jaghti lill-Kummissarju l-jedd li jaghmel regolamenti dwar it-traffiku ta' cars);

Dwar it eżi subordinata tad-difiża;

Ghandu jigi osservat, qabel xejn, li hu dubbjuž jekk iddifiža tistax, f'dan l-istadju, tibbaža l-eččezzjoni taghha fuq il-pretizi irregolaritajiet tal-licenza (nuqqas ta' firma tal-Kummissarji: u nuqqas ta firma tat-ti olari). Infatti, l-ec-cezzjoni, fil-klicm stess tal-liği (art. 461 (5) (b) Kap. 12), ghandha bbala wiehed mill-fatturi taghha "il-fatt miğjub fl-att ta l-akkuża", u fl-att ta l-akkuża l-fatt miğjub hu ta att ta' l-akkuža'', u fl-att ta' l-akkuza l-fait migjub hu ta ličenza "rilaxx'ata u ffirmata mill-Kummissarju tal-Pulizija, l-awtorità kompetenti skond il-ligi''. Vwoldiri, il-fatt "espost" hu ta' ličenza regolari, u d-difetti allegati mid-difiža humu kwistjoni ta' fatt, li tohrog minn dak li hemm espost fl-att ta' l-akkuža; mentri eččezzjoni simili, moghtija "f'dan l-istadju", ghandha tigi bažata biss fuq dak li jidher mill-isess att ta' l-akkuža, u mhux fuq dak li jista' jirrižulta bhala fatt fi stadju iehor; molto pjù li kwistjonijiet ta' fatt huma ta' kompetenza tal-gur ti (ara "Regina vs. Calleja". 19 Agosto 1887, fejn intqui, ghar-rigward ta' eccezzioni simili, li la quistione dipende da ciò che l'arto di accusa medesimo presenti 'sulla sua faccia', indipendentemente dalle prove ziale del procedimento nulla si poteva esaminare all'infuori della quistione se l'atto di accusa presentasse nella sua forma e kien ghalhekk ukoll li l-guri gie fakoltizzat bl-artikolu 491 (3) Kap. 12 li, fuq mistoqsijiet tal-Qorti, illimita ruhu ghalbiex ighid jekk il-fattijiet gewx jew le pruvati, u jhalli lill-Qorti li tiddečidi jekk dawk il-fattijiet jikkostitwux ir-reat

dedott;

Forsi, però, fil-każ in eżami, jista jinghad li l-licenza hi parti mill-espos: fl-att ta' l-akkuża, galadarba tissemma fih, u li n-nuqqasijiet rilevati mid-difiża huma rilevabili "ictu oculi", u ma humiex kwistjoni ta' provi. Ghalhekk il-Qorti thosa li, taht dan l-aspet eccezzionali, tista' teżamina l-al-

ternativa prospettata mid-difiża;

Issa, kwantu ghall-firma tal-Kummissarju, ma hemm obda liği li tghid li l-licenza ghandha tkun firma a mill Kummissarju. Il-liği tghid li jehtieğ li tkun licenza 'tal-Kummissarju'' (reg. 37), imma mhux li jehtieğ li tkun firmata mill-Kummissarju (ara wkoll reg. 40). Issa, kieku kien hemm fil-liği li hemm bżonn li tkun firmata mill-Kummissarju, kif hemm, per eżempju, fl-art. 28 (1) (k) Kap. 92 ghar-rigward tan-nutari u attijiet no:arili, allura l-eccezzjoni kien jista' talvolta jkollha konsistenza. Imma fil-liği ma hemmx dan ir-rekwizit, u ghalhekk it-timbru ufficjali tal-firma tal-Kummissarju huwa sufficjenti, ghax dik il-firma ttimbruta l-is:ess taghti fidi lill-att, u l-istess att hu mahrug mill-ufficjal kompetenti. Jekk id-difiza trid tikkontesta l-genwinità tal-firma ttimbrata, din hi kwistjoni li teżorbita minn din l-eccezzjoni;

In-nuquas l-iehor relevat mid-difiža hu li l-ličenza ma gietx iffirmata mit-titolari, mentri l-liĝi (reg. 40 G.N. 24 ta' l-1948) trid illi l-ličenza tkun "signed by the person to whom it is issued". Dan ir-riljev ma jghinx lid-difiža. L-ečćezzjoni taghha qieghda impernjata fuq jekk l-att hux awtentiku u pubbliku. Il-končett ta' l-awtentičită u x-xorta publika ta' l-att huma relativi "mhux" ghat-titolari, imma relativi ghall-uffičjal li jaghti fidi lill-att, u li hu kompetenti li johrog l-art. Dment li l-att hu mahrug mill-uffičjal kompetenti u hu att li jaghti fidi publika, hemm ir-rekwiziti ta' att awtentiku u publiku. Lanqas jista' jinghad li minghajr il-firma tat-titolari l-at ma giex maghmul bil-formalitajiet mehtiega, ghax hu ćar li dawn il-formalitajiet huma dejjen, in relazzioni "ghal dak li jiddependi mill-uffičjal publiku". L-ommissioni tal-privat li jiffirma l-ličenza ma tistax tin-valida dak li jkun ghamel l-uffičjal publiku skond il-liĝi. Di-

fatti, fil-pratuka l-ličenza inghata lit-titolari bl-ispazju ghall-firma tieghu vojt, u mbaghad hu ghandu jiehu hsieb jiffirmaha ghall-protezzjoni tieghu nnifsu, ižda mhux bhala garanzija ta' l-awtentičità jew tax-xorta publika tal-ličenza. Qabel ma l-privat jiffirma, il-ličenza tkun diga au publiku u awtentiku, ghax tkun giet mahruga mill-uftičjal li ghandu johrogha, u li hu investit mill-poter li jaghtiha fidi publika; Diversament ma kienetx tista' tinhareg ličenza lill-anal-

Diversament ma kienetx tista' tinhareg lićenza lill-analfabeti, ghax fuq il-lićenza ma hemm ebda spazju biex issir xi marka f'lok firma u biex tigi aw entikata, u l-liĝi ma tipprovdix ghal dan, u tipprežumi li l-"licencee" jista' jif-

firma;

(Hal dawn ir-ragunijiet din il-Qorti tiddecidi; Billi tichad l-eccezzioni tad-difiza u tirrimetti l-process lill-Imhallef ordinarju ghat-trattazzioni.

> Tmiem ta' l-Ewwel Sezzjoni tar-Raba' Parti tal-Volum XXXVII.